

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Roznovan Valeriu xxxxxxxx, născut la xxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 22.01.2019 – 14.05.2019;

Instanța de recurs: 06.06.2019 – 05.02.2020;

Instanța de recurs în anulare: 05.06.2020 – 18.11.2020.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 14 mai 2019, Roznovan Valeriu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsă în formă de amendă în mărime de 563 (cinci sute șazeci și trei) unități convenționale (28150) lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că:

Roznovan Valeriu, la data de 11.11.2018, aproximativ pe la ora 21:39, cunoscând cu certitudine despre faptul că, în temeiul prevederilor pct. 14 al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, după ce a consumat în circumstanțe necunoscute alcool, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, a urcat la volanul automobilului de model „Mercedes Vito” cu numerele de înmatriculare XXXXXXXXXXXXXXX, după care a pornit deplasarea, conducând vehiculul în cauză pe drumurile publice ale raionului Ștefan Vodă, traseul R-30 km- 90, până când la aceeași dată, a fost stopat, de către colaboratorii de poliție a Brigăzii de Patrulare al Inspectoratului National de Patrulare al Batalionului Sud, aflați în misiune

de serviciu pentru combaterea infracțiunilor/contravențiilor și menținerea ordinii de drept.

Fiind suspectat pe temeuri rezonabile de conducerea unității de transport în stare de ebrietate, Roznovan Valeriu a fost supus testării alcoolscopice, constatându-se conform tichetului eliberat de alcooltestul de model „DRAGER 8510” din 1 noiembrie 2018, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de către acest constituia 1,02 mg/1, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Ațiunile lui Roznovan Valeriu au fost încadrate în baza art.264¹ alin.1 Cod penal - conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs de către inculpatul Roznovan Valeriu prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care a înceta procesul penal intentat cu liberarea de răspundere penală și atragerea la răspundere contravențională.

3.1 În susținerea recursului inculpatul a invocat următoarele:

- prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 394 Cod de procedură penală cu prezentarea unei soluții clare și coerente la aplicarea normelor procedurale în cauza penală precum și o abordare integrală la modalitatea de individualizare a pedepsei;

- prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont de faptul că inculpatul este la prima abatere a legii, de lipsa circumstanțelor agravante, recunoaște vina și regretă fapta;

- prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Codul penal și eronat nu a aplicat prevederile art.55 Codul penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, a fost respins ca nefondat, recursul inculpatului Roznovan Valeriu și menținută sentința fără modificări.

4.1 Potrivit deciziei, instanța de apel a constatat cu certitudine că Roznovan Valeriu a comis infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(1) Codul penal - după semnele: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea probelor acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală.

Instanța de apel a conchis că prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 75 Codul penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

A mai stabilit că, prima instanță a ținut corect cont de faptul că, în privința inculpatului nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante. Ca circumstanțe atenuante au fost stabilite următoarele: căința sinceră și copilul minor în familia inculpatului. Totodată, recunoașterea vinovăției a stat a baza aplicării art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, fapt ce a permis reducerea cu 1/4 din pedeapsa aplicată inculpatului.

Instanța de apel a conchis că prima instanță corect și rațional i-a aplicat pedeapsa inculpatului Roznovan Valeriu.

Instanța de apel a reiterat că prima instanță corect a apreciat solicitarea aplicării art. 55 Cod penal, liberarea inculpatului de la răspundere penală cu atragerea acestuia la răspundere contravențională, drept una nejustificată, pornind de la caracterul faptei comise de inculpat, rezonanța și pericolul social al acesteia.

A mai reținut instanța de apel că, prevederile art.79 Cod penal sunt inaplicabile în speță, deoarece nu au fost relevate circumstanțe excepționale și nu va duce la corectarea inculpatului, în vederea formării atitudinii de respect față de Lege, eventual o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs în anulare de către avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului, prin care invocând incidența art. 6, 13 CEDO, a dispozițiilor art. 444 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului în anulare, avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului a invocat că:

- cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, fiind încălcat art. 6, 13 CEDO, deoarece cauza a fost judecată fără participarea inculpatului, care a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;

- instanța de recurs nu a citat inculpatul în modul prevăzut de lege pentru ședințele de judecată și a pronunțat o soluție care i-a lezat inculpatului dreptul la un proces echitabil, sub aspectul că acesta a fost lipsit de dreptul de a fi legal citat în recurs, de a participa în recurs, de a se pronunța asupra recursului personal sau prin avocatul ales;

- instanța de recurs, la data de 05 septembrie 2019, a dispus examinarea cauzei penale de învinuire a lui Roznovan Valeriu în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în lipsa inculpatului, care cu toate că, conform art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală, se califică ca infracțiune ușoară, la materialele cauzei

nefiind careva date precum că, inculpatul a solicitat judecarea cauzei în lipsa sa, astfel instanța de apel nu a întreprins toate măsurile prescrise pentru a avea temei de a examina cauza în lipsa acestuia, nerespectând prevederile art. 321 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a stabilit că inculpatul Roznovan Valeriu lipsește nemotivat, nu a decis judecarea cauzei în lipsa inculpatului în temeiul celor 3 motive de excepție;

- avocatul a pledat pentru amânarea procesului deoarece inculpatul se afla internat în Spitalul din Ștefan Vodă;

- a fost încălcat procedura de formare a completului de judecată. Decizia a fost semnată de un judecător care nu a participat la judecarea cauzei, deliberarea și pronunțarea deciziei;

- la materialele cauzei lipsește încheierea de modificarea a completului de judecată și mențiunile respective;

- instanța de recurs nu a asigurat desfășurarea unui proces echitabil în cauza dată și de către o instanță independentă și imparțială, instituită de legal, hotărârea fiind adoptată contrar prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, astfel soluția este lovită de nulitate;

- instanța de recurs a lăsat fără nici o motivare alegațiile apărării, dar a făcut o transpunere a motivelor inserate de procuror în recurs, contribuind astfel la lezarea drepturilor inculpatului la o hotărâre motivată;

- instanța de recurs nu a investigat efectiv aserțiunile expuse și anume că prima instanță a analizat toate motivele furnizate și a dat o apreciere motivată adoptând o sentință legală;

- în cadrul examinării în apel a cauzei a fost elucidat că cererea de examinare a cererii în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală nu a fost scrisă și depusă personal de către inculpatul Roznovan Valeriu;

- odată ce condamnatul Roznovan Valeriu nu a scris personal declarația privind examinarea cauzei în procedura simplificată, prematur a fost examinată cauza conform procedurii impuse de dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală;

- a invocat lipsa unei motivări coerente și consecvente asupra motivelor apărării. Aspectele formulate de apărare lipsesc decizia instanței de recurs, cărora instanța nu le-a dat o motivare corespunzătoare și argumentată;

- decizia instanței de recurs este una nemotivată, iar concluziile sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită cererilor formulate de apărare în raport cu materialul existent la dosar, precum și normelor de drept ce reglementează acest aspect.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 456 raportat la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs în anulare, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

În sensul dispozițiilor art. 4 § 2 din Protocolul 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente este de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile stipulate în art. 453 Cod de procedură penală. În conformitate cu prevederile art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit art. 453 Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale.

În sensul normei citate, se va menționa, că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, care cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Din textul recursului în anulare, Colegiul penal atestă că recurentul indică prezența viciului fundamental, și anume încălcarea art. 6 CEDO, exprimat prin faptul că "*cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, instanța de*

recurs nu a citat inculpatul în modul prevăzut de lege pentru ședințele de judecată și a pronunțat o soluție care i-a lezat inculpatului dreptul la un proces echitabil, sub aspectul că acesta a fost lipsit de dreptul de a fi legal citat în recurs, de a participa în recurs, de a se pronunța asupra recursului personal sau prin avocatul ales”, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, or din materialele cauzei penale rezultă că de către instanței de recurs au fost îndeplinite toate măsurile necesare de a fi citat inculpatul și apărătorul său, fapt confirmat de către citațiile anexate (f.d. 102-105), iar din motive necunoscute inculpatul Roznovan Valeriu deși a fost înștiințat despre amânarea ședinței de judecată pentru 05.02.2020, pentru ce s-a semnat pe recipisă (f.d. 111), în ședința de judecată din 05.02.2020 nu s-a prezentat, dar a fost prezent avocatul său Doroftei Roman, în baza mandatului încheiat conform contractului de asistență juridică nr. 04 din 14.01.2020 (f.d. 113).

În acest sens, Colegiul penal atestă că astfel în speță nu au fost încălcate exigențele art. 6 din CEDO, nefiind admis un viciu fundamental, (vezi cauza *Kattan vs România* din 21.01.2014), or instanța de recurs și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri - citații pentru a asigura prezența inculpatului în instanță, iar inculpatul neprezentându-se a contribuit în mare măsură la crearea situației în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

De asemenea, ce ține de alegația recurentului invocată prin prisma art. 13 CEDO *”instanța de recurs a lăsat fără nici o motivare alegațiile apărării, dar a făcut o transpunere a motivelor inserate de procuror în recurs, contribuind astfel la lezarea drepturilor inculpatului la o hotărâre motivată”*, Colegiul penal indică că nu poate fi acceptată, or din conținutul deciziei instanței de recurs (f.d. 116), rezultă cert că instanța s-a expus suficient de detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, inclusiv ce ține de interpretarea aplicării prevederilor art. 55 Cod penal și individualizarea pedepsei stabilite, motiv din care instanța de recurs în anulare nu identifică vreun temei justificativ de a interveni în decizia instanței ierarhic inferioare pe acest aspect, mai mult că în jurisprudența CtEDO care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, cât privește criticile recurentului că *”prematuur a fost examinată cauza conform procedurii impuse de dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală*

întrucât sa invocat faptul că cererea de examinare a cererii în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ nu a fost scrisă și depusă personal de către inculpatul Roznovan Valeriu și nici nu s-a verificat cererii respective inclusiv prin efectuarea expertizei grafologice”, Colegiul penal conchide că sunt declarative și reprezintă o poziție contradictorie a recurentului, or un asemenea argument nici nu a fost invocat în cererea de recurs (f.d. 52-98), mai mult că din materialele cauzei - procesul-verbal al ședinței de judecată din prima instanță (f.d. 78-82), se observă că pe lângă cererea depusă de inculpat privind examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Roznovan Valeriu a fost audiat în instanța de judecată pe acest aspect, în prezența apărătorului său, afirmând că susține cererea scrisă și anexată (f.d.75), fiindu-i explicată esența acestei proceduri, precum și drepturile și obligațiile acestuia.

În privința argumentelor recurentului, că "a fost încălcat procedura de formare a completului de judecată. Decizia a fost semnată de un judecător care nu a participat la judecarea cauzei, deliberarea și pronunțarea deciziei; - la materialele cauzei lipsește încheierea de modificarea a completului de judecată și mențiunile respective", nu pot fi acceptate, or prin încheierea Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2019, din motiv că Ursu Ludmila, judecătorul raportor căruia prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor inițial i s-a repartizat cauza, a fost eliberată din funcția de judecător, s-a dispus redistribuirea cauzei unui alt judecător.

În acest sens, potrivit fișei de repartizare (f.d. 108), în urma redistribuirii cauza penală în privința lui Roznovan Valeriu, a fost distribuită în mod aleatoriu judecătorului Spoială Alexandru, care, conform dispoziției nr. 56 din 30 decembrie 2019 privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chișinău pentru anul 2020, semnată de Președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, anexată la dosar (f.d. 112), face parte din completul de judecători, în următoarea componență - Pleșca Ion - președinte, Spoială Alexandru, Vrabii Silvia, care și au pronunțat decizia instanței de recurs în prezenta cauză, fapt confirmat prin dispozitivul acesteia (f.d. 114).

În această ordine de idei, Colegiul penal mai invocă că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, "inter alia", ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cazul Brumărescu vs România, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de

judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (a se vedea cazul Bujnița vs Moldova, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

7. În consecință, Colegiul penal constată că hotărârile judecătorești irevocabile a instanțelor ierarhic inferioare, nu sunt afectate de un viciu fundamental, hotărârile contestate cuprind motivele pe care și-au întemeiat soluția, astfel acestea sunt legale și corecte, iar recursul în anulare declarat, este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Roznovan Valeriu xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda